

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-02-14
Besvaras senast
2020-03-06

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2019/20:341 Skadereduktionsperspektiv på tobaksområdet

Den 1 juli 2019 trädde nya tillsynsregler i kraft för kommuner och myndigheter på tobaksområdet. Rökförbudet utvidgades till att omfatta bland annat uteserveringar och entréer till lokaler som allmänheten har tillträde till, och ansvaret för att upprätthålla lagens efterlevnad förlades på näringsidkarna. Rökförbudet utvidgades även till att gälla tobaksprodukter som inte avger tobaksrök men som till användningssättet liknar rökning. Skälet anges vara att det är beteendet som anses vara skadligt och som därför bör förbjudas, utan vidare hänsyn till produktens eventuella hälsorisker. Även för dessa rökfria produkter tillskrevs näringsidkarna ansvaret för lagens upprätthållande.

Det finns ett stöd för att rökförbudet utvidgades till att gälla vissa allmänna platser eftersom tobaksrökningens skadeverkningar är stora för individer och samhället. Men det är inte rimligt att rökförbudet ska omfatta tobaksprodukter som inte avger någon rök och som därför inte heller utsätter någon annan person för obehag och hälsorisker. Detsamma torde gälla för produkter som inte innehåller tobak men som till användningssättet påminner om tobaksrökning. Associationer till olika användningssätt förefaller inte vara en stabil grund att stifta lag på.

I mitt tidigare hemland Norge har skadereduktionen en mer central roll i politiken och diskussionerna kring lagstiftning i frågor rörande ANDT-området, inte för att de skadereducerande produkterna är riskfria utan för att de är långt mindre skadliga än traditionella tobaksprodukter som exempelvis cigaretter. Därmed sätts människors faktiska hälsa i centrum.

Det rimliga bör vara att utgå ifrån individens medvetna val och de hälsorisker dessa medför. När individer väljer att använda alternativa tobaksprodukter som inte inbegriper tobaksrökning borde det vara att föredra ur ett folkhälsoperspektiv. I arbetet med att ta fram en ny ANDT-strategi för perioden 2021–2025 bör därför ett ändamålsenligt synsätt med att minska tobakens skadeverkningar i samhället antas. Det innebär en politik för att minska tobakens sociala och medicinska skadeverkningar och som möjliggör för rökare att antingen sluta eller gå över till mindre skadliga, rökfria tobaksprodukter, vilket den nya lagen snarare har lagt hinder för.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Hur ställer sig ministern till tillämpningen av ett skadereduktionsperspektiv på tobaksområdet som till exempel skulle kunna innebära att tobaksrökning särskiljs från rökfria tobaksprodukter vad gäller restriktioner och beskattning?

.....

Cecilie Tenfjord Toftby (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander